

## משיח מיצוט לשיח הרוב: הומואים והומואיות בסרטיו של איתן פוקס

ירון פלג, אונ' ג'ורג' וואשינגטון

ההרצאה תעסוק בניסיונו המגוון של במאי הקולנוע איתן פוקס להפוך את הקהילה ההומואית בישראל לחלק לגיטימי מן החברה. ההרצאה תתמקד בכמה מסרטיו העיקריים של פוקס: אפטר (1990), יוסי וג'אגר (2002), ללכת על המים (2004), הבועה (2006), ותדגים כיצד משתמש פוקס באסטרטגיות או במהלכים שונים כדי להכיר לצופים דמויות של הומואים הן דרך שימוש חתרני בהם והן דרך החלה של נורמות חברתיות כלליות ומקובלות על דמות ההומו ועל הקהילה ההומואית בכלל. כאחד מן היוצרים הבולטים בישראל, וכמי שמזדהה פומבית כהומו, עוסק איתן פוקס מתחילת דרכו הקולנועית בנושא ההומוסקסואלי כחלק מן השיח התרבותי בישראל. אפשר אף להגדיל ולומר שפוקס הוא אחד מן התורמים הגדולים לגיטמציה המהירה יחסית לה זכתה הקהילה ההומוסקסואלית בישראל החל מסוף שנות השמונים. אם זאת, בחינה היסטורית של סרטיו של פוקס מלמדת, כי עם הזמן ועם השינויים שחלו במעמד ההומואים בישראל, משתנה גם גישתו של פוקס אל הנושא. אם בסרטו הראשון מופיע הומו כסוכן חתרני של שינוי וכאלטרנטיבה תרבותית, בסרטיו האחרונים מבקש פוקס ל"כבס" את ההומו ולהציגו כחבר יותר ויותר לגיטימי בחברה, לעתים תוך כדי אימוץ חלק מחולייה ועיוותיה המוסריים. כלומר, בכמה מסרטיו המאוחרים מבקש פוקס לקנות את הלגיטימיות החברתית של ההומו במחיר התמודדות רצינית וכנה יותר עם בעיות חברתיות אנדמיות איתן התמודד באופן נוקב יותר בתחילת דרכו. כוונת ההרצאה היא להציג את המגעים שעיצב פוקס בין הרפרטואר הפרטי, המוגדר והמודר של הקהילה ההומואית בישראל לבין הרפרטואר החברתי ההגמוני, להצביע על השינויים שחלו במגעים אלה בשני העשורים האחרונים, ולבחון אותם באופן עקרוני יותר במסגרת ההבדלים בין פוליטיקה של זהויות לעומת פוליטיקה אוניברסלית יותר של התנגדות ושינוי.